

K-Sekretariatet

Medlemmene i kontrollutvalget i Ibestad kommune
Ordføreren
KomRev NORD v/oppdragsansvarlig revisor
KomRev NORD v/oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Deres ref.:
Vår ref.: 15/20/436.5.1/TK

Saksbeh.: Tage Karlsen
E-postadr.: tage@k-sek.no

Telefon: 480 38383
Dato: 21.9.2020

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET I IBESTAD KOMMUNE

I henhold til møteplanen innkalles det herved til møte i utvalget.

Møtested: Rådhuset, kommunestyresalen
Møtedato: Tirsdag 29.9.2020
Tid: Kl. 9.00

./ Vedlagt følger sakliste og saksdokumenter.

Av hensyn til innkalling av varamedlemmer ber vi om at eventuelle forfall meldes til K-Sekretariatet i god tid før møtet.

Som gyldig forfall regnes tjenestereiser, spesielle arbeidsforhold, sykdom og vektige velferdsgrunner.

Enkelte saker kan bli ført for lukkede dører, jfr. kommunelovens § 11-5. Det vises til saklisten for nærmere informasjon.

Med vennlig hilsen

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Kopi: varamedlemmer (NB! møter kun ved særskilt innkalling)
kommunedirektøren

Postadresse: K-Sekretariatet IKS Postboks 6600 9296 TROMSØ	Hovedkontor: Fylkeshuset Strandvn. 13, TROMSØ Tlf. 77 78 80 43	Avdelingskontor: Postmottak 9479 HARSTAD Tlf. 77 02 61 66	Avdelingskontor: Ringveien 1 9300 FINNSNES Tlf. 95 10 42 51	Avdelingskontor: Rådhuset 8305 SVOLVÆR Tlf. 95 10 90 02	Organisasjonsnr: 988 064 920 www.k-sek.no
--	--	---	---	---	--

SAKLISTE

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune
Møtedato: 29.9.2020
Tid: kl. 9.00
Møtested: Rådhuset, kommunestyresalen

Saknr	Tittel	
11/20	Orienteringer	s. 1
12/20	Oppdragsansvarlig revisors uavhengighetsvurdering	s. 13
13/20	Revisors engasjementsbrev – Ibestad kommune	s. 17
14/20	Rapportering fra revisor – forenklet etterlevelsesk kontroll med kommunens økonomiforvaltning	s. 26
15/20	Budsjett kontroll og tilsyn 2021- Ibestad kommune	s. 37
16/20	Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2020-2024	s. 40
17/20	Eventuelt	

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 11/2020	Møtedato: 29.9.2020	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

ORIENTERINGER

Innstilling til vedtak:

Saken tas til orientering.

Saken gjelder:

1. Protokoll fra kontrollutvalgets møte 11.8.2020
2. Representantskapsmøte – KomRev NORD IKS
3. Representantskapsmøte – K-Sekretariatet IKS

Vedlegg til saken:

1. Protokoll fra kontrollutvalgets møte 11.8.2020
2. Brev av 22.6.2020 fra KomRev NORD IKS
3. Brev av 28.7.2020 fra K-Sekretariatet IKS

Saksutredning

Det vises til vedleggene. Møteprotokoller fra representantskapsmøtene i KomRev NORD IKS og K-Sekretariatet IKS vil bli forelagt kontrollutvalget i senere orienteringssak.

Harstad, 17.8.2020

Tage Karlsen
seniorrådgiver

IBESTAD KOMMUNE
MØTEPROTOKOLL
Kontrollutvalget

Møtested: Rådhuset, kommunestyresalen
Møtedato: 11.8.2020
Varighet: 9.00 – 11.55

Møteleder: Dag Indresand

Sekretær: Tage Karlsen

Faste medlemmer

1. Dag Indresand, leder
2. Stig Bruvoll
3. Rune Bertheussen
4. May-Lis Engebraaten
5. Mona Kristiansen

Varamedlemmer

1. Knut Børge Meyer (vara for 1, 3 og 4)
2. Anne Kristine Ekman (vara for 2 og 5)

Fra utvalget møtte:

Dag Indresand
Stig Bruvoll
May-Lis Engebraaten
Knut Børge Meyer (vara)

Meldt forfall:

Rune Bertheussen, Mona Kristiansen, Anne Kristine Ekman (vara)

Fra den politiske ledelse møte:

Ordfører Dag Sigurd Brustind (sak 4/20 – 10/20)

Fra administrasjonen møte:**Fra KomRev NORD IKS møte:**

Revisor Britt Wenche Sørensen
Forvaltningsrevisor Dag Ove Andreassen

Fra K-Sekretariatet IKS møte:

Seniorrådgiver Tage Karlsen

Øvrige:**Merknader til innkalling og sakliste:****Valgt til å underskrive protokollen:**

Dag Indresand og Stig Bruvoll

Behandlede saker:

Saknr.	Tittel
1/20	Orienteringer
2/20	Rapportering fra revisor – årsregnskapet 2019 – Ibestad kommune
3/20	Kontrollutvalgets uttalelse om Ibestad kommunes årsregnskap for 2019
4/20	Forvaltningsrevisjonsrapport <i>Tidlig innsats, forebyggende arbeid og saksbehandling i barneverntjenesten</i>
5/20	Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetsvurdering
6/20	Kontrollutvalgets årsrapport for 2019
7/20	Kontrollutvalgets årsplan for 2020
8/20	Innspill til plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
9/20	Invitasjon til medlemskap i Forum for Kontroll og Tilsyn
10/20	Eventuelt

Sak 1/20
ORIENTERINGER

Saken gjelder:

1. Protokoll fra kontrollutvalgets møte 18.11.2019
2. Møte i representantskapet – KomRev NORD IKS

Innstilling:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

Sak 2/20
RAPPORTERING FRA REVISOR – ÅRSREGNSKAPET 2019 – IBESTAD
KOMMUNE

Innstilling:

Kontrollutvalget tar revisjonens redegjørelse til orientering.

Behandling:

Revisor Britt Wenche Sørensen redegjorde.

Revisor presenterte også om planlagt forenklet etterlevelseskontroll etter kommuneloven § 24-9 vedrørende offentlige anskaffelser.

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar revisjonens redegjørelse til orientering.

Sak 3/20
KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE OM IBESTAD KOMMUNES
ÅRSREGNSKAP FOR 2019

Innstilling:

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse til årsregnskapet som kontrollutvalgets uttalelse til Ibestad kommunes årsregnskap for 2019.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet, for fremleggelse i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse til årsregnskapet som kontrollutvalgets uttalelse til Ibestad kommunes årsregnskap for 2019.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet, for fremleggelse i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet.

Sak 4/20

**FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT TIDLIG INNSATS,
FOREBYGGENDE ARBEID OG SAKSBEHANDLING I
BARNEVERNTJENESTEN**

Innstilling:

1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapport *Tidlig innsats, forebyggende arbeid og saksbehandling i barneverntjenesten* til orientering.
2. Rapporten oversendes til kommunestyret med følgende innstilling til vedtak:
 1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport *Tidlig innsats, forebyggende arbeid og saksbehandling i barneverntjenesten* til orientering.
 2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp anbefalingene i rapportens kapittel 9.
 3. Kommunedirektøren rapporterer av eget tiltak om oppfølgingen av dette vedtakets pkt. 2 til kontrollutvalget innen 15.1.2021.

Behandling:

Forvaltningsrevisjonsrevisor Dag Oe Andreassen fremla rapporten.

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapport *Tidlig innsats, forebyggende arbeid og saksbehandling i barneverntjenesten* til orientering.
2. Rapporten oversendes til kommunestyret med følgende innstilling til vedtak:
 1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport *Tidlig innsats, forebyggende arbeid og saksbehandling i barneverntjenesten* til orientering.
 2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp anbefalingene i rapportens kapittel 9.
 3. Kommunedirektøren rapporterer av eget tiltak om oppfølgingen av dette vedtakets pkt. 2 til kontrollutvalget innen 15.1.2021.

Sak 5/20
OPPDRAKSANSVARLIG FORVALTNINGSREVISORS
UAVHENGIGHETSVURDERING – IBESTAD KOMMUNE

Innstilling:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningskapsrevisors uavhengighetsvurdering til etterretning.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningskapsrevisors uavhengighetsvurdering til etterretning.

Sak 6/20
KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT FOR 2019

Innstilling:

1. Kontrollutvalget vedtar forslaget til årsrapport som sin årsrapport for 2019.
2. Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å fatte slikt *v e d t a k*:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2019 tas til orientering.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget vedtar forslaget til årsrapport som sin årsrapport for 2019.
2. Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å fatte slikt *v e d t a k*:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2019 tas til orientering.

Sak 7/20
KONTROLLUTVALGETS ÅRSPLAN MED MØTEPLAN FOR 2020

Innstilling:

Kontrollutvalgets årsplan for 2020 vedtas i samsvar med de synspunkter som er fremsatt og har fått tilslutning under behandlingen i kontrollutvalget.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

Kontrollutvalgets årsplan for 2020 vedtas i samsvar med de synspunkter som er fremsatt og har fått tilslutning under behandlingen i kontrollutvalget.

Sak 8/20

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL – DRØFTING OG INNSPILL TIL MULIGE PROSJEKTER

Innstilling:

1. Kontrollutvalget gir innspill til følgende aktuelle prosjekter for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i planperioden:
 - a) .
 - b) .
 - c) .
 - d) .
 - e) .

(vedtas på bakgrunn av drøftelsene i møtet)
2. Innspillene medtas og vurderes av sekretariatet opp mot øvrige kilder og aktuelle prosjekter i forslaget til plan.

Behandling:

Det ble fremsatt følgende omforente forslag til vedtak:

1. *Det fremkom følgende innspill til prosjekter for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i planperioden:*
 - a) *Hjemmetjenesten – overgang fra institusjonsbaserte til hjemmebaserte tjenester*
 - b) *Oppfølging av politiske vedtak*
 - c) *Eierskapskontroll – Ibestad Eiendom*
2. *Innspillene medtas og vurderes av sekretariatet opp mot øvrige kilder og aktuelle prosjekter i forslaget til plan.*

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Det fremkom følgende innspill til prosjekter for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i planperioden:
 - a) Hjemmetjenesten – overgang fra institusjonsbaserte til hjemmebaserte tjenester
 - b) Oppfølging av politiske vedtak
 - d) Eierskapskontroll – Ibestad Eiendom

2. Innspillene medtas og vurderes av sekretariatet opp mot øvrige kilder og aktuelle prosjekter i forslaget til plan.

Sak 9/20**INVITASJON TIL MEDLEMSKAP I FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN****Innstilling:**

(saken fremmet uten innstilling til vedtak)

Behandling:

Det ble fremsatt følgende felles forslag til vedtak:

«Kontrollutvalget tegner ikke medlemskap i Forum og Kontroll og Tilsyn.»

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tegner ikke medlemskap i Forum og Kontroll og Tilsyn.

Sak 10/20**EVENTUELT**

Det ble stilt spørsmål vedrørende protokollføring av vedtak viltnemda.
Det fremkom også spørsmål vedrørende oppfølging av politiske vedtak.

Spørsmålene ble ikke undergitt realitetsbehandling.

Hamnvik, 11.8.2020

Dag Indresand
utvalgsleder

Stig Bruvoll
medlem

Medlemmer av representantskapet

INFORMASJON OM MØTE I REPRESENTANTSKAPET TIL KOMREV NORD IKS

Det informeres om at representantskapsmøte i KomRev NORD IKS vil bli avholdt på følgende sted og dato:

Mandag 14. september 2020 kl. 11.00

Møtested: Scandic Ishavshotel, Tromsø

Vi gjør oppmerksom på at sakspapirene vil bli sendt ut ca. 3 uker før møtet avholdes.

Det vil også være mulig å delta via Teams (egen lenke til møtet sendes i forkant av møtet)

Skriftlig påmelding til møtet sendes:

- KomRev NORD, Sjøgata 3, 9405 HARSTAD eller
- e-post: post@komrevnord.no

Tromsø, 22.06.2020

Mvh
Leder representantskapet

Frid Einarsdotter Fosbakk

Kopi:
Deltakerkommunene v/ordførere
Kontrollutvalgene ved sekretariatene

Påmelding til representantskapsmøte i KomRev NORD IKS

Jeg melder meg på til å delta i representantskapsmøtet

Fysisk oppmøte i Tromsø

Deltar via Teams

For _____ kommune

Dato:

Underskrift

E-post (bruk blokkbokstaver)

Telefonnummer (mobil)

Medlemmene i representantskapet
i K-Sekretariatet IKS

Deres ref.:
Vår ref.: 1764/012/BHC

Saksbeh.: Bjørn-Harald Asphaug Christensen
E-postadr.: bjorn-harald@k-sek.no

Telefon: 95 10 42 51
Dato: 28.7.2020

INNKALLING TIL MØTE I REPRESENTANTSKAPET

Som tidligere meddelt i brev av 15.6. d.å. innkalles det herved til møte i representantskapet.

Møtested: Fylkeshuset i Troms, Strandveien 13, Tromsø, fylkestings salen
Møtedato: Fredag 28. august 2020
Tid: Kl. 1100

Sakliste:

1. Åpning og konstituering v/styrets leder Jens-Olav Løvlid
 - a. valg av leder i representantskapet for perioden 2020-2023
 - b. valg av nestleder i representantskapet for perioden 2020-2023
 - c. valg av 2 medlemmer til å underskrive protokollen sammen med møtelederen
2. Årsregnskap og årsberetning for 2019
3. Økonomiplan 2021-2024
4. Godtgjørelse tillitsvalgte
5. Valg av styre

Vedlagt følger saksdokumenter. Av hensyn til innkalling av varamedlem(mer) ber vi om at eventuelle forfall meldes til K-Sekretariatet ved Bjørn-Harald Christensen i god tid før møtet.

Møtegodtgjørelse og reiseutgiftene til representantene dekkes av K-Sekretariatet IKS.

I forbindelse med møtet vil seniorrådgiver/jurist Bjørn Halvor Wikasteen ha foredrag med tema - *Kontroll og tilsyn i mange ledd.*

Med vennlig hilsen

Jens-Olav Løvlid
styreleder

Gjenpart u/vedlegg: Deltaker(fylkes)kommuner
Deltaker(fylkes)kommuners kontrollutvalg

KomRev NORD
KPMG
Deloitte

Representantskapets medlemmer og innkalte varamedlemmer:

<i>Navn</i>	<i>Adresse</i>
Erik Seglem Bø	Vardøvegen 25, 9800 Vadsø
Torbjørn Larsen	Kvæfjord kommune
Halvar Hansen	Kahyttveien 9, 9411 Harstad
Per Inge Søreng	Granlia 19, 9300 Finnsnes
Reidar M. Karlsen	Kongsliveien 706, 9334 Øverbygd
Jan-Eirik Nordahl	Sørreisa kommune, Sykehjemsveien 41, 9310 Sørreisa
Gunda Johansen	Balsfjord kommune, Rådhuset, 9050 Storsteinnes
Mona Pedersen	Karlsøy kommune, 9130 Hansnes
Rolleiv Lind	Røsslyngvegen 5, 9102 Kvaløysletta
Hermund Dalvik	Movegen 11, 9144 Samuelsberg
Eirik Losnesgaard Mevik	Rådhuset, Gargu 8, 9161 Burfjord
Dan-Håvard Johnsen	Brinkveien 16, 9060 Lyngseidet
Terje Olsen	Karl Lundes vei 12, 9151 Storslett
Ørjan Albrigtsen	Skjervøy kommune, Postboks 145, 9189 Skjervøy
Inger Heiskel	Åsheimveien 5, 9046 Oteren
Rolf Hugo Eriksen	Sundsveien 21 8475 Straumsjøen
Inger Grethe Hansen (v)	Vesterålsveien 1573, 8416 Sortland
Hugo Jacobsen	Lødingen kommune, Pb. 83, 8411 Lødingen
Kurt Jenssen	Hadsel kommune, Rådhusgata 5, 8450 Stokmarknes
Alf Roger Jakobsen	Kirkeveien 11 A, 8430 Myre
Dag Sigurd Brustind	Rådhuset, Kopparvika 7, 9450 Hamnvik
Svein Nilsen (v)	Evenesmarkveien 90, 8534 Liland
Espen Thorvaldsen	Storøyveien 9, 8300 Svolvær
Magnus Ellingsen	Ramsvikveien 6, 8370 Leknes
Raymond Abelsen	Solhøgdeveien 23, 8382 Napp
Svein G. Gabrielsen (v)	Storhaugen 22, 8392 Sørvågen
Oddvar Aasan	Pb. 2614, 8063 Værøy
Terry Torsteinsen	Ystnesveien 3, 8064 Røst

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 12/2020	Møtedato: 29.9.2020	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

OPPDRAKSANSVARLIG REVISORS UAVHENGIGHETSVURDERING – IBESTAD KOMMUNE

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisors uavhengighetsvurdering til orientering.

Vedlegg:

Egenvurdering om uavhengighet av 3.9.2020 fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Inge Johannessen

Saksutredning:

I forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 10 fremgår følgende:

Det skal utpekes en oppdragsansvarlig revisor for hvert regnskapsrevisjonsoppdrag, hvert forvaltningsrevisjonsoppdrag og hvert oppdrag om eierskapskontroll.

Vedlagt uavhengighetserklæring gjelder oppdragsansvarlig regnskapsrevisor i KomRev
NORD.

Etter kommunelovens § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel.

Det er gitt nærmere bestemmelser om dette i forskrift om kontrollutvalget og revisjon §§ 16-18. Det må etter bestemmelsene ikke foreligge særegne forhold, eller forekomme at revisor har en slik tilknytning til oppdraget, dets ansatte eller tillitsmenn, som gjør at revisors uavhengighet og objektivitet svekkes.

Revisor skal til enhver tid vurdere sin uavhengighet, men det er i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19, 2.ledd bestemt at revisor også skal avgi en egenerklæring om sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det sies her:

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Uavhengighet og objektivitet er grunnleggende for at revisor skal kunne utøve sin funksjon. Revisor må derfor selv identifisere forhold som kan medføre en risiko i forhold til uavhengighet og objektivitet. Dersom det oppstår tilfeller der det stilles spørsmål knyttet til uavhengigheten, skal den oppdragsansvarlige revisoren gi melding om dette til kontrollutvalget. I slike tilfeller vil det være rimelig at revisor avgir en ny egenvurdering.

Selv om kravet bare gjelder den oppdragsansvarlige revisoren, antas det at samtlige revisorer på oppdraget gir en tilsvarende vurdering til den oppdragsansvarlige revisoren i forhold til den enkelte sitt tildelte arbeidsområde. Forholdet forutsettes å bli dekket av revisors internkontroll.

Vedlagt følger oppdragsansvarlig revisors vurderinger av egen uavhengighet. Uavhengighetserklæringen viser hvilke vurderinger som skal gjøres, og revisors egne vurderinger i forhold til de enkelte punktene. Kravet til vandel er dokumentert med politiattest overfor sekretariatet tidligere, og kan fremlegges dersom ønskelig.

Den forelagte egenvurdering inneholder ikke opplysninger som skulle tilsa at oppdragsansvarlig revisor ikke oppfyller kravene til uavhengighet.

Harstad, 17.9.2020

Tage Karlsen
senirrådgiver

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egen vurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<p>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor lbestad kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor lbestad kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptretr ikke som fullmektig for lbestad kommune.

Harstad, 03.09.2020

KomRev NORD IKS

Inge Johannessen
Oppdragsansvarlig revisor

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 13/2020	Møtedato: 29.9.2020	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

REVISORS ENGASJEMENTSBREV – IBESTAD KOMMUNE

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget gir sin tilslutning til vilkårene i engasjementsbrev av 21.8.2020 fra KomRev NORD med de merknader og presiseringer som fremkommer i dette saksframlegget.

Saken gjelder:

Engasjementsbrev.

Vedlegg til saken:

Engasjementsbrev av 2.9.2020 fra KomRev NORD

Saksutredning:

1. Bakgrunn for saken

Formål med et engasjementsbrev er å klargjøre vilkårene for oppdraget og kommunisere dette med oppdragsgiver. Det skal bidra til å sikre en felles forståelse for arbeidsoppgaver og ansvarsdeling mellom revidert part og revisor.

I kommunal sektor vil valgperioden være et naturlig intervall for utsendelse av engasjementsbrev, dersom det ikke skjer endringer eller utskiftninger i perioden.

Engasjementsbrevet eller oppdragsavtalen kan ikke innsnevre revisjonens pålagte oppgaver i forhold til lov, forskrift og standarder, men det kan avtales tilleggsoppgaver og gis nærmere informasjon om oppgaver, rapportering m.m. Det er opp til revisjonen å få med de relevante punkter i engasjementsbrevet. Revisjonsstandarden ISA 210 gir retningslinjer for innholdet når det gjelder regnskapsrevisjonen. Iflg. standardens pkt. 10 skal engasjementsbrevet som et minimum omtale:

- Målet med og omfanget av revisjonen av regnskapet
- Revisors oppgaver og plikter
- Ledelsens ansvar
- Identifisering av det gjeldende rammeverket for finansiell rapportering for utarbeidelsen av regnskapet

- Henvisning til den forventede formen på og innholdet i eventuelle uttalelser som skal avgis av revisor, og
- En erklæring om at det kan foreligge omstendigheter hvor en uttalelse kan avvike fra forventet for og innhold.

Engasjementsbrevet er et naturlig sted å ta opp og beskrive hvordan kommunikasjonen med revisjonen vil foregå. Enten det er ved muntlige presentasjoner i kontrollutvalgets møter, rapporter eller brev til kontrollutvalget, bør dette beskrives i engasjementsbrevet.

Kontrollutvalget skal på vegne av kommunestyret forestå løpende kontroll med den kommunale og fylkeskommunale forvaltning, jf. kommunelovens § 23-2. Med dette utgangspunktet har kontrollutvalget et påse-ansvar overfor revisjonen, jf. også forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3. Engasjementsbrevet for revisjon av kommuner sendes kontrollutvalget. Dette er i tråd med anbefaling fra FKTⁱ og NKRFⁱⁱ.

2. Utførelse av kontrollutvalgets påse-ansvar

Engasjementsbrevet er som nevnt ovenfor en del av kontrollutvalgets påse-ansvar overfor revisor. Utvalget har i tidligere møte fått utdelt Forum for Kontroll og Tilsyns veileder for kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor. I veilederen presenteres forhold og momenter som kontrollutvalget kan vurdere i forbindelse med påse-ansvaret. Veilederen presenterer påse-ansvaret i tre faser:

Påse at regnskapet blir revidert på en betryggende måte

- Kvalifikasjonskrav
- Vandel
- Uavhengighet
- Kvalitetskontrollsystemet i revisjonsforetaket

Holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet

Orientering i hht. fasene i revisjonsarbeidet

- Planleggingsfasen
- Interimsfasen
- Årsoppgjørfasen
- Etterlevelseskontroll

Påse at revisjonsarbeidet foregår i samsvar med

- lov, forskrift og god kommunal revisjons-sjikk?
- kontrakt, avtaler og instruks

Engasjementsbrevet er en del av den siste fasen, men innholdet i engasjementsbrevet relateres til flere faser i ivaretagelsen av påse-ansvaret overfor regnskapsrevisor.

3. Engasjementsbrev fra KomRev NORD

ⁱ Forum for Kontroll og Tilsyn

ⁱⁱ Norges Kommunerevisorforbund

Vedlagt følger engasjementsbrev datert 2.9.2020 fra KomRev NORD.

4. Sekretariatets vurdering av vilkår i engasjementsbrevet

Sekretariatet har i tillegg til FKTs veileder for kontrollutvalgets påse-ansvar, sett nærmere på anbefalinger som NKRF har gitt i informasjonsskriv 5/2020 sendt NKRFs medlemmer.

Sekretariatet finner grunn for å kommentere og presisere noen av punktene som nevnes i engasjementsbrevet, og det knytter seg til punkt 4. Rapportering og dialog. Som følger:

- a) Innledningsvis, pkt. 4, 1. avsnitt (side 4):

Revisjonen rapporterer forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller til kontrollutvalget i egne rapporter.

I en del tilfeller orienteres kontrollutvalget skriftlig om status i prosjektarbeidet, og det skjer ofte etter dialog med oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor. I alle tilfelle orienteres revisor skriftlig ved et *notat* dersom prosjektarbeidet er forsinket eller at det er andre forhold som tilsier justeringer i prosjektet.

Sekretariatet legger til grunn at denne praksisen fortsetter.

- b) Følgende er beskrevet, pkt. 4, første avsnitt):

Regnskapsrevisjonen rapporteres slik til kontrollutvalget:

1. Presentasjon av revisjonsstrategi ved inngangen til nytt revisjonsår
2. Oppsummering av årets revisjon og revisjonsresultater ved avslutning av revisjonen
3. Revisjonsberetning
4. Nummererte brev (se nedenfor)
5. Skriftlig uttalelse om forenklet etterlevelseskontroll

Vi legger vekt på å ha en god dialog med kontrollutvalget.

Punkt 1 og 2 om *rapporteringer* til kontrollutvalget er i tråd med veileder og tidligere praksis.

Imidlertid fremgår det ikke særskilt om *rapporteringen* fra revisor som skjer mellom disse rapporteringene, og som beskrives i veilederen som «interimsfasen». Rapportering fra interimsfasen har vært praktisert tidligere i flere andre kommuner.

Sekretariatet legger til grunn at rapporteringen som skjer fra interimsfasen fortsatt ivaretas. Powerpoint-presentasjoner sendes kontrollutvalget/sekretariatet.

I punktet som omhandler rapportering og dialog er det ikke presisert at praksisen som har vært med at kontrollutvalget får *kopi av brev* til administrasjonen vedrørende intern kontroll, regnskap eller annet.

Sekretariatet legger til grunn at praksisen med å sende kopi av brev til kontrollutvalget fortsatt ivaretas.

c) Punkt Revisjonen – formål og innhold – forenklet etterlevelseskontroll (side 3):

Bestemmelsen om forenklet etterlevelseskontroll fremgår av kommunelovens § 24-9. Her fremgår at revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Denne fremleggelsen kan være muntlig. Videre skal revisor senest innen 30.6. avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget om resultatet av kontrollen, som beskrevet i punkt 5.

Sekretariatet legger til grunn at bestemmelsen i § 24-9 ivaretas fullt ut. Powerpoint-presentasjoner sendes kontrollutvalget/sekretariatet.

d) Videre i punkt 4 under avsnittet for *Nummererte brev* fremgår følgende:

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp i nummererte brev, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

Engasjementsbrevet bør beskrive når en slik årlig oppsummering skal skje.

5. Oppsummering og forslag til vedtak:

Det kan tenkes at ovennevnte merknader er ivaretatt av revisor uten at det uttrykkelig er nevnt i brevet. Imidlertid finner sekretariatet grunn for å presisere hvilke forventninger kontrollutvalget har til oppdraget slik at kontrollutvalget og revisor har felles forståelse.

I forslag til innstilling til vedtak foreslås at kontrollutvalgets tilslutning til vilkår i engasjementsbrevet skjer på grunnlag av de vurderinger og presiseringer som fremkommer av dette saksfremlegg.

Harstad, 18.9 2020

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Til kontrollutvalget i Ibestad kommune

Deres ref:

Vår ref:
84

Saksbehandler:

Inge Johannessen
ijo@komrevnord.no

Telefon:

77 04 14 05

K-Sekretariatet IKS

J.nr 11/20

Dato: 2/9-20 Saksbeh. JLL

Arkiv: 436.3.1

Dato:

02.09.20

ENGASJEMENTSBREV – Ibestad kommune**1. Innledning**

KomRev NORD IKS har siden 01.07.2015 levert revisjonstjenester til Ibestad kommune. Revisjonen består av regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov og andre uttalelser og kontrollhandlinger, og omfatter revisjonen av kommuneregnskapet.

Med utgangspunkt i de revisjonsbestemmelsene som gjelder for kommuner og fylkeskommuner, herunder standarder for god kommunal revisjonsskikk, vil vi i dette brevet beskrive vår forståelse av revisjonsoppdraget, slik at utvalget får en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes av oss.

De økonomiske forhold mellom revisjonen og kontrollutvalget som oppdragsgiver er behandlet i en egen avtale.¹

2. Revisjonen – formål og innhold

Revisor skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov, jf. kommuneloven § 24-2. Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Vi vil gjennomføre og rapportere resultatene av vår revisjon i henhold til god kommunal revisjonsskikk, som er en rettslig standard. Innholdet i dette begrepet er normert av kommunelovens bestemmelser om revisjon, tilhørende forskrifter og etablerte og anerkjente standarder på området. Som medlem av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) er vi underlagt jevnlig eksterne kvalitetskontroller.

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget i samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19.

Ledelsenes ansvar

I henhold til kommuneloven er det kommunedirektøren som er ansvarlig for at kommunens interne administrative kontroll og økonomiforvaltning er ordnet på en betryggende måte og er gjenstand for betryggende kontroll. Det er også kommunedirektørens ansvar å utarbeide og fremme kommunens årsberetning og avlegge årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. og god kommunal regnskapskikk.

Kommunens ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid,

¹ Det er inngått avtale om revisjonstjenester mellom Ibestad kommune og KomRev NORD IKS. Ibestad kommune er eier av KomRev NORD IKS.

Årsregnskapet, herunder konsolidert årsregnskap, skal iht. kommuneloven § 14-6 være avlagt av kommunedirektøren innen 22. februar³ i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis senest 31. mars. Kommunedirektørens ansvar omfatter også ansvar for at registrering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger er innrettet på en ordentlig og oversiktlig måte.

Videre er det vår oppgave å se etter at kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Revisjonens utførelse og forholdet til intern kontroll

God kommunal revisjonsskikk innebærer blant annet at vi kontrollerer utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foretar analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi etter forholdene finner hensiktsmessige.

På grunn av en revisjons iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det alltid risiko for at ikke all vesentlig feilinformasjon i regnskapet avdekkes, selv om revisjonen er planlagt og utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Ved vår risikovurdering vurderer vi de interne kontrollene som er relevant for kommunens eller enhetens utarbeidelse av årsregnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene.

Generelt vil en effektiv intern kontroll (kommunens egen) redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risikoen. Omfanget av vårt revisjonsarbeid påvirkes av kvaliteten på, og effektiviteten av kommunens interne kontroll, samt regnskaps- og rapporteringsrutiner. Vi vil rapportere skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som vi har identifisert under revisjonen, se nærmere om dette under avsnittet rapportering.

Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger

Når vi konkluderer om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i revisjonsberetningen, vil revisjonen være utført i samsvar med den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon». Denne standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå betryggende sikkerhet for at det ikke er vesentlige formelle mangler knyttet til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. Slike vurderinger innebærer gjennomføring av kontrollhandlinger for å innhente bevis om disse forholdene. De valgte kontrollhandlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for vesentlige mangler.

Ved vurderingen av ledelsens plikter med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, innhenter revisor informasjon om kommunens interne rutiner for å vurdere samsvaret med lov, forskrift og god bokførings-skikk, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

I samsvar med kommuneloven § 24-9 og god kommunal revisjonsskikk er det vår oppgave å se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Denne kontrollen skal gjennomføres med begrensede ressurser og baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering som legges fram for kontrollutvalget. Resultatet av kontrollen rapporteres i en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget som avgis senest 30. juni.

Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og avgis etter RSK 301 «Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen». Standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt

² Gjelder fra revisjon av regnskap for 2020

³ Krav til å utarbeide konsolidert årsregnskap gjelder fra 2020.

med kopi til kommunedirektøren. Kontrollutvalget har et ansvar for å påse at forhold som er påpekt av revisor blir fulgt opp.

I henhold til kommuneloven § 24-7 skal revisor påpeke følgende forhold i nummererte brev:

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e. enhver mislighet
- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp i nummererte brev, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

Brev med påpekning av mindre vesentlige feil eller mangler vil bli sendt direkte til administrasjonen med kopi til kontrollutvalget.

Uttalelser fra kommunens ledelse

I forbindelse med årsavslutningen vil vi i henhold til god kommunal revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om fullstendigheten og riktigheten av de opplysninger som gis i årsregnskapet. På samme måte er vi pålagt å innhente skriftlige uttalelser fra ledelsen om kjennskap til eller mistanke om misligheter mv. Disse uttalelsene vil innhentes fra administrasjonen.

I forbindelse med avslutningen av forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen innhenter revisor en skriftlig uttalelse fra ledelsen for den aktuelle kontrollen.

5. Personvern

For å gjennomføre revisjonen og andre oppdrag under dette engasjementsbrevet, vil vi behandle personopplysninger slik det er beskrevet i vår personvernerklæring. Personvernerklæringen er tilgjengelig på www.komrevnord.no/personvern. Vi er behandlingsansvarlig etter personvernreglene for de personopplysningene vi behandler i forbindelse med oppdraget og vi inngår derfor ikke en databehandleravtale.

6. Andre tjenester

Vår organisasjon har medarbeidere med betydelig kompetanse og praksis innenfor mange fagområder. Dette gjør oss i stand til å yte kompetent veiledning til dere, og som medlem av NKRF kan vi også trekke på kompetansen i et stort fagmiljø. Vi bistår gjerne med veiledning innenfor intern kontroll, merverdiavgift, regnskapsføring, budsjetter, lov og forskrifter osv., så langt det lar seg gjøre innenfor vår oppgave som revisor.

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med kontrollutvalgets forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser frem til et godt og konstruktivt samarbeid. Hvis noe er uklart eller utvalget har spørsmål, er det bare å ta kontakt.

Med hilsen

 (etter fullmakt)
Inge Johannesen
Oppdragsansvarlig revisor

Kopi: Ordfører i Ibestad kommune
Rådmann i Ibestad kommune

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 14/2020	Møtedato: 29.9.2020	Saksbehandler: Inger Johansen/ Audun Haugan/ Tage Karlsen
---	-------------------------------	-------------------------------	---

RAPPORTERING FRA REVISOR – FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL MED KOMMUNENS ØKONOMIFORVALTNING

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget tar revisors rapportering fra forenklet etterlevelseskontroll til orientering.

Saken gjelder:

Lovpålagt kontroll av etterlevelse av regelverk og vedtak ved kommunens økonomiforvaltning.

Vedlegg til saken:

Rapport – forenklet etterlevelseskontroll, KomRev NORD 15.9.2020
PowerPointpresentsjon

Saksutredning:

1. Bakgrunn for saken

Regnskapsrevisor har i tidligere lov hatt som hovedoppgave å gjennomføre en finansiell revisjon. Finansiell revisjon vil – grovt sagt – si å kontrollere at kommunens årsregnskap ikke inneholder vesentlige feil. Under finansiell revisjon vil regnskapsrevisor hovedsakelig rette revisjonen mot de delene av økonomiforvaltningen som har betydning for årsregnskapet.

I forbindelse med utarbeidelsen av ny kommunelov mente Stortinget – etter forslag fra lovutvalget og departementet – at det også var behov for en bredere kontroll. Regnsrevisors mandat ble derfor utvidet med en «forenklet etterlevelseskontroll». Dette skal være en fast kontroll av de delene av økonomiforvaltningen som ikke nødvendigvis blir kontrollert under den finansielle revisjonen. Kontrollen skal altså være en kontroll av økonomiforvaltningen i *forlengelsen* av den finansielle revisjonen og skal som utgangspunkt rette seg mot de delene av økonomiforvaltningen som revisor ikke har gjennomgått ved sin finansielle revisjon.

Formålet med kontrollen er å bidra til å forebygge og avdekke alvorlige feil og mangler i den sentrale økonomiforvaltningen i kommunen. Dette vil styrke grunnlaget for at kontrollutvalget kan ivareta sitt ansvar for å føre kontroll med at økonomiforvaltningen i kommunen foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak, jf. bestemmelsen i kommunelovens § 23-2, første ledd, bokstav b.

Bestemmelsen om forenklet etterlevelseskontroll har blitt nedfelt i kommunelovens § 24-9 som sier:

«Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.»

Som det fremgår av bestemmelsen innebærer oppgaven at revisor skal se etter om kommunens økonomiforvaltning «i hovedsak» foregår i samsvar med lover og forskrifter og vedtak. For det første må dette forstås slik at kontrollen rettes mot sentrale deler av økonomiforvaltningen, det vil si hvor feil og mangler vil kunne få vesentlige økonomiske konsekvenser, eller ha stor betydning for tilliten til kommunens økonomiforvaltning. For det andre må dette forstås slik at kontrollen som utgangspunkt rettes mot etterlevelsen av grunnleggende og overordnede krav til økonomiforvaltningen.

Utvidelsen av revisors oppgave må ses på bakgrunn av begrensede økonomiske rammer, og kontrollen skal derfor være forenklet og skal kunne utføres ved hjelp av enkle kontrollhandlinger. Det er ikke et krav om at revisor skal kunne bekrefte at økonomiforvaltningen *uten unntak* foregår i samsvar med lover og forskrifter mv. Det kreves derfor ikke at revisor skal foreta kontroll av alle detaljer på et område eller i en sak.

Et naturlig utgangspunkt for å kunne uttale seg om økonomiforvaltningen i hovedsak etterlever bestemmelser og vedtak, vil kunne være at revisor ser på om kommunen har systemer for å overholde sentrale lovbestemte krav og kommunens egne reglementer og vedtak, og om systemene følges. Eksempelvis kan dette gjelde om selvkostprinsippet overholdes, at anskaffelser bygger på konkurranse, likebehandling og åpenhet, at finansforvaltningen foregår i samsvar med kommunens finansreglement, og at det ikke foreligger vesentlig finansiell risiko i kommunens finansforvaltning. Andre områder som har vært nevnt er tilskudd private barnehager, tilskuddsforvaltning og kontraktsoppfølging.

Som nevnt i loven skal kontrollen basere seg på en «risiko- og vesentlighetsvurdering». I dette ligger det en vurdering opp mot de sentrale områdene innenfor kommunens økonomiforvaltning, og kontrollen må rettes mot områder der risikoen for vesentlige feil og mangler er størst. Hvilke kontrollhandlinger som skal utføres og hvor langt kontrollhandlingene skal gå for å avdekke eventuell manglende etterlevelse, må bygge på risiko- og vesentlighetsvurderingen og det som ellers vil følge av god kommunal revisjonsskikk.

Verken loven eller revisjonsforskriften regulerer nærmere i detalj hvordan revisor skal utføre sitt arbeid under kontrollen. Det vil derfor være opp til god kommunal revisjonsskikk å definere de nærmere avgrensningene av innholdet i revisors plikter. Det samme gjelder avklaringer av hvor grensen mellom etterlevelsesrevisjon og forvaltningsrevisjon skal gå.

Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) og Den norske Revisorforening (DnR) har i denne sammenheng utarbeidet forslag til en standard «God kommunal revisjonsskikk RSK 101 for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen». Det anbefales fra

revisjonskomiteen i NKRF at regnskapsrevisor bruker standarden så langt som mulig for utførelsen av kontrollen for året 2019.

Begrepet «vesentlig betydning for økonomiforvaltningen» er omtalt i forslaget til standard RSK 101. I standarden er vesentlighet definert ut fra to betraktninger:

- Kvantitativ vesentlighet; beløpsstørrelse relatert til kommunen eller enkeltinnbyggere eller en gruppe innbyggere
- Kvalitativ vesentlighet; manglende etterlevelse av bestemmelser og vedtak som ikke nødvendigvis har vesentlig beløpsmessig betydning. Slike mangler kan likevel ha vesentlig betydning for økonomiforvaltningen på grunn av f.eks. potensielt omdømmetap og samsfunnsmessig aktualitet.

Et eksempel på kvantitativ vesentlighet kan være beregning av selvkost. Feil i beregningene vil neppe være vesentlig for regnskapet, men for abonnentene kan det være vesentlig. Kvalitativ vesentlighet med potensielt omdømmetap og samsfunnsmessig aktualitet kan være ved manglende etterlevelse av offentlige anskaffelser. Hvis kommunen ikke følger kravene til konkurranse og kjøper tjenester til en høyere sum enn de kunne fått med anbud blir det ikke feil i regnskapet, men hvis dette blir kjent, vil det sannsynligvis bli et omdømmetap, tap av tillit fra andre leverandører og kommer dette i media, vil det også få samsfunnsmessig aktualitet. Samsfunnsmessig aktualitet kan også være områder kommunestyret er spesielt opptatt av, og det kan være manglende etterlevelse av vedtak på det området.

Revisor skal legge fram sin risiko- og vesentlighetsvurdering for kontrollutvalget til orientering senest 30. juni. Ut fra den spesielle situasjon som er i 2020 har fristen blitt utsatt til 15. september for inneværende år.

Innholdet i revisors rapportering vil være avgjørende for om det medfører behov for oppfølging fra kontrollutvalgets side av forhold som omhandles i rapporten, herunder om det er aktuelt å bestille forvaltningsrevisjoner eller andre undersøkelser.

2. Rapport fra revisor

Vedlagt følger rapport fra revisor datert 15.9.2020.

3. Sekretariatets vurdering

Revisors konklusjon er: *«Basert på de utførte handlingen og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Ibestad kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene om gjennomføring av konkurranser ved anskaffelser og har oppfylt forskriftens regler for dokumentasjonsplikt.»*

Konklusjonen er positiv for så vidt gjelder formålet med kontrollen.

Harstad, 18.9.2020

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Til kontrollutvalget i Ibestad kommune

UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTALELSE OM ETTERLEVELSE AV BESTEMMELSER OG VEDTAK FOR ØKONOMIFORVALTNINGEN

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Ibestad kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende område:

Kontrollere om regelverket i lov om offentlige anskaffelser og tilhørende forskrift etterleves, hvor vi for et utvalg anskaffelser ser om

1. Anskaffelsene er gjennomført i tråd med konkurranseprinsippet som følger av lovens § 4.
2. Dokumentasjonsplikten er oppfylt ved at det er utarbeidet anskaffelsesprotokoll i tråd med forskriftens § 7-1.

Vi har kontrollert to utvalgte anskaffelser i intervallet 100 000 til 1 300 000.

Kriterier er hentet fra:

- Lov om offentlige anskaffelser av 17. juni 2016 nr. 73 § 4. Grunnleggende prinsipper.
- Forskrift av 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser § 7-1. Dokumentasjonsplikt.

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har KomRev NORD IKS et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn.

Besøks-/postadresse	Avdelingskontor:	Telefon:	Organisasjonsnummer:
Sjøgt 3 9405 HARSTAD www.komrevnord.no	Bodø, Finnsnes, Leknes, Narvik, Sortland, Sjøvegan, Svolvær, Tromsø post@komrevnord.no	77 04 14 00	986 574 689

Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Ibestad kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene om gjennomføring av konkurranser ved anskaffelser og har oppfylt forskriftens regler for dokumentasjonsplikt.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påse ansvar med økonomiforvaltningen og til Ibestad kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Tromsø, 15. september 2020

Doris Gressmyr
oppdragsansvarlig revisor

Etterlevelseskontroll, ny revisorkontroll ihht ny kommunelov

§ 24-9. Forenklet etterlevelseskontroll med økonomi- forvaltningen

Regnskapsrevisor skal **se etter** om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning **i hovedsak** foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en **risiko- og vesentlighetsvurdering**, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på **lover, forskrifter eller vedtak**, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen

Sentrale begreper;

- Moderat sikkerhet
- Begrenset ressursbruk
- Risiko
- Vesentlighet
 - Kvantitativ vesentlighet (beløpsstørrelse)
 - Kvalitativ vesentlighet (f.eks. omdømmetap)

Offentlige anskaffelser

Risiko; Manglende etterlevelse av anskaffelsesregelverket (lov og forskrift)

- Liten risiko for investeringer over terskelverdi (1,3 millioner kroner – DOFFIN –)
- Størst risiko for anskaffelser under 1,3 millioner kroner
 - Gjelder både drifts- og investeringsregnskapet

Vesentlighet;

- **Kvantitativ;**
 - Ofte store beløp
 - Risiko for krav om erstatning ved brudd på regelverket
- **Kvalitativ;**
 - Omdømmetap

Forenklet etterlevelseskontroll 2019

Ibestad kommune

Beathe K. Holtborg/Britt-Wenche Sørensen

Vi skaper trygghet

Forenklet etterlevelsekontroll

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

§ 24-9. Forenklet etterlevelsekontroll med økonomi- forvaltningen

Regnskapsrevisor skal **se etter** om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning **i hovedsak** foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Sentrale begreper;

- Moderat sikkerhet
- Begrenset ressursbruk

Forenklet etterlevelsekontroll – lov om offentlige anskaffelser

Lov om offentlige anskaffelser

Formål

- Å konkludere på hvorvidt lbestad kommune har etterfulgt anskaffelsesregelverket for de kjøp som gjøres til gjenstand for kontroll.

Risikovurdering;

Vår vurdering er at risikoen for feil ligger i at kommunen;

- Ikke gjør et anslag på hva anskaffelsen skal koste før den konkurranseutsettes jf. bestemmelsene i anskaffelsesforskriften § 5-4
- Ikke lager en anskaffelsesprotokoll
- At anskaffelsen ikke er konkurranseutsatt ihht gjeldende bestemmelser (del I og II av anskaffelsesforskriften)

Vesentlighet;

- **Kvantitativ;** Kan utgjøre store beløp, spesielt over tid
- **Kvalitativ;** Omdømmetap

Resultat etterlevelseskontroll 2019

Prosjekt kjøp av «Uniqa ballbinge» kr 280 000

- Vi finner at kommunen har gjort et anslag, jfr budsjett, på hva anskaffelsen skal koste før den konkurranseutsettes
- Vi finner at kommunen har laget en anskaffelsesprotokoll
- Vi finner at kommunen har konkurranseutsatt anskaffelsen ihht gjeldende bestemmelser

Prosjekt «Utredning flytting rådhus» kr 828 000

- Vår kontroll relaterer seg til rammeavtale inngått i 2014
- Vi finner at kommunen har laget en anskaffelsesprotokoll, herunder gjort vurdering og vektning av avtalens kostnad, kompetanse og fysisk tilgjengelighet
- Vi finner at kommunen har konkurranseutsatt anskaffelsen ihht gjeldende bestemmelser

K-Sekretariatet

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 15/2020	Møtedato: 29.9.2020	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

BUDSJETT FOR KONTROLL OG TILSYN 2021 – IBESTAD KOMMUNE

Innstilling til vedtak:

1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2021 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kr. 577 000,- før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.
2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapets samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.
3. Kontrollutvalget viser til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2, samt kommentarer i Kontrollutvalgsboken fra Kommunal- og regionaldepartementet, 2015 s.16, for behandling av kontrollutvalgets budsjettforslag. Utvalget forutsetter at behandlingen skjer som beskrevet her.

Saken gjelder:

Budsjettramme for kontrollutvalgets virksomhet for 2021 – Ibestad kommune.

Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg:
- B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon fastsetter framgangsmåten ved behandling av budsjett for kontrollutvalgets og revisjonens samlede virksomhet. Paragrafens første ledd lyder slik:

«Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.»

Det vises videre til Kontrollutvalgsboken, Kommunal- og regionaldepartementet, 2011, side 25:

Budsjettforslag fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret. Grunnen til at kontrollutvalgets budsjett er i en særstilling, er at utvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere. Det er uheldig om administrasjonen eller et organ som kontrollutvalget skal kontrollere og ha tilsyn med, for eksempel formannskapet eller administrasjonsutvalget, får innvirkning på tilsynsorganets budsjetttramme.

Formannskapet kan likevel, i sitt samlede budsjett, foreslå et lavere beløp enn det kontrollutvalget foreslår. Kontrollutvalgets budsjettforslag skal imidlertid uendret følge det samlede budsjettfremlegget til kommunestyret, slik at kommunestyret ved budsjettbehandlingen har informasjon om både kontrollutvalgets forslag og formannskapets innstilling til budsjett.

Budsjettforslaget skal dekke både kontrollutvalgets egen virksomhet inkl. sekretariatsfunksjonen og kjøp av revisjonstjenester.

Post	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Møtegodtgjørelse leder	10000	10000
Møtegodtgjørelse øvrige medlemmer	10000	10000
Tapt arbeidsfortjeneste	5000	5000
Arbeidsgiveravgift	2000	2000
Kurs, konferanser, opplæring mv.	20000	20000
Reiseutgifter	2000	2000
Møteutgifter	3000	3000
Kjøp av tjenester til revisjon	411000	416000
Kjøp av sekretariatstjenester	107000	109000
Sum utgifter	570000	577000

- Budsjettall for 2020 er slik de ble fremstilt i kontrollutvalgets sak 16/19

Kommentarer:

Møtegodtgjørelser er satt opp i henhold til Ibestad kommunes eget godtgjørelsesreglement. Det er tatt høyde for 5 møter i 2021.

Det er beregnet arbeidsgiveravgift ut fra en sats på 5,1 %.

Tapt arbeidsfortjeneste er skjønsmessig anslått.

Opplæring/ kurs/ konferanser omfatter utgifter til å kursing for å holde medlemmene oppdatert på området tilknyttet kontrollutvalgets arbeid. Reisekostnader er basert på en viss aktivitet til kurs/konferanser og reisevirksomhet i forbindelse med utvalgets møteaktiviteter. De fleste kontrollutvalg som K-Sekretariatet betjener er representert på Norges Kommunerevisorforbunds kontrollutvalgskonferanse på Gardermoen i februar.

Kjøp av revisjonstjenester fra KomRev NORD er prisjustert med sist anslått deflator på 1,4 %. KomRev NORD foretar regulering etter faktisk deflator ved fakturering 2. halvår (fakturering for 1. halvår 2021 skjer etter budsjettet deflator, dvs. 1,4 %. Denne fakturering blir dermed som en a-konto fakturering som etterberegnes etter reell deflator i august/september).

Honoraret til K-Sekretariatet er prisjustert med sist anslått deflator for 2021 som er 1,4 %

Kjøp av sekretariatstjenester for kontrollutvalget og revisjonstjenester er i henhold til prospektene om opprettelse av selskapene K-Sekretariatet IKS og KomRev NORD IKS, og har tidligere vært behandlet i kontrollutvalget og kommunestyret.

Harstad, 21.9.2020

Tage Karlsen
seniorrådgiver

K-Sekretariatet

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 16/2020	Møtedato: 29.9.2020	Saksbehandler: Audun Haugan/ Inger Johansen/ Tage Karlsen
---	-------------------------------	-------------------------------	---

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL FOR PERIODEN 2020-2024

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget rå kommunestyret til å fatte følgende vedtak:

1. Kommunestyret vedtar følgende plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 til 2024:
 - a) ...
 - b) ...
 - c) ...
 - d) ...
2. Kommunestyret vedtar følgende plan for eierskapskontroll for perioden 2020 til 2024:
 - a)....
3. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioder ved endringer i risiko- og vesentlighetsbildet, herunder initiere andre prosjekter.

Saken gjelder:

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2024.

Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg:
- B: Utrykte vedlegg:

Saksfremlegg:

1. INNLEDNING

I henhold til kommuneloven §§ 23-2, 22-3 og 23-4 plikter kontrollutvalget å få gjennomført forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Kontrollutvalget skal utarbeide en plan, som skal gjelde for kommunestyreperioden. Planen skal vedtas av kommunestyret.

2. FORVALTNINGSREVISJON

Noe forenklet kan man si at forvaltningsrevisjoner er systematiske kontroller som foretas for å se om kommunen etterlever de krav og mål som stilles til kommunens virksomhet.

Formålet med forvaltningsrevisjon er i hovedsak å bidra til læring og derigjennom å sikre at innbyggerne får de tjenester de har krav på. Videre kan forvaltningsrevisjoner bidra til en bedre og mer effektiv kommune og å gi kommunestyret informasjon om tilstanden på de enkelte forvaltningsområder.

Kommunen har ikke ressurser til å gjennomføre revisjoner på alle virksomhetsområdene i kommunen og det er heller ikke en hensiktsmessig ressursbruk. Det skal derfor velges ut områder for revisjon og disse skal nedfelles i en plan for forvaltningsrevisjon, som vil gjelde for kommunestyreperioden.

Etter loven skal utvelgelsen av områder for revisjon skje etter en vurdering av «risiko og vesentlighet». Sagt forenklet innebærer dette at utvelgelsen skal skje ut fra en vurdering av hvilke områder man antar en kontroll har best nytte.

Kjerneområdet for forvaltningsrevisjon er virksomheten som drives av kommunens administrasjon.

Kommunene har imidlertid også skilt ut virksomhet i selskap, som driver forvaltning på vegne av kommunen, f.eks. i renovasjonsselskap, eiendomsselskap, eller arbeidsmarkedsbedrifter. Kommuner kan også drive virksomhet i andre former, f.eks. gjennom oppgavefelleskap og øvrige samarbeid. Også disse kan være gjenstand for revisjon og kontroll.

Det er imidlertid ikke alle selskap og enheter som omfattes. Skal man kunne revidere selskapet/enheten er man avhengig av å ha innsyn. Kommuneloven § 23-6 sier i denne sammenheng at kontrollutvalgets og revisors innsynsrett er begrenset til:

- a) interkommunale selskaper etter IKS-loven
- b) interkommunale politiske råd
- c) kommunale oppgavefelleskap
- d) aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.

I praksis er begrensningen i bokstav d viktig, da statlig eller privat medeierskap utelukker innsynsrett, likegyldig av hvor stor den øvrige eierandelen er, jf. at kommunen/fylkeskommunen skal eie «alle aksjer».

3. EIERSKAPSKONTROLL

I henhold til kommuneloven §§ 23-2 og 23-4 plikter kontrollutvalget også å få gjennomført eierskapskontroller og utarbeide en plan for dette. Også planen for eierskapskontroll skal vedtas av kommunestyret.

En eierskapskontroll er en kontroll av eierstyringen i et selskap, dvs. om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskapet, gjør dette i samsvar med gjeldende regler, kommunestyrevedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. § 23-4.

Også planen for eierskapskontroll skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering og må rette seg mot de samme selskapene som kommunen har innsynrett i, jf. det som er sagt ovenfor.

4. HVEM UTFØRER REVISJON OG KONTROLL - HVOR MYE RESSURSER ER TIL RÅDIGHET?

Både forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll vil utføres av KomRev NORD IKS som er kommunens valgte revisor.

Gjennom sin eierandel i revisjonsselskapet, har kommunen fått tildelt totalt 633 timer. Etter oppdragsansvarlig forvaltningrevisors egen vurdering innebærer dette realistisk sett to forvaltningsrevisjonsprosjekter og en eieskapskontroll.

Ytterligere prosjekter kan selvfølgelig gjennomføres, men det forutsetter at disse finansieres særskilt ut over det timeantall som er til rådighet gjennom deltakelsen i KomRev NORD IKS. Forslaget til plan bør ta utgangspunkt i de ressurser som normalt er til rådighet.

Erfaring er at det i mange kommuner dukker opp uforutsette saker, eller forhold, som endrer risikobildet og som vil nødvendiggjøre at det må foretas omprioriteringer.

5. KOMMUNENS SELSKAP OG TIDLIGERE UTFØRTE REVISJONER/ EIERSKAPSKONTROLLER

Sekretariatet finner det formålstjenlig å gi en oversikt over de selskap som er aktuelle for kontroll, og gi en oversikt over tidligere gjennomførte revisjonsprosjekter i kommunen.

Etter kommunelovens § 23-6 er det følgende selskap i Ibestad som revisor vil ha innsynsrett i og som er aktuelle for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll:

Selskap	Eierandel	balanseført verdi
Hålogaland Kraft AS*	8,57 %	60 000
Ibestad Eiendom AS	100 %	1 000 000
Asvo Ibestad AS	100 %	300 000
KomRev NORD IKS	1/34	40 000
K-Sekretariatet IKS	0,64 %	5 450
Bredbåndsfylket Troms AS		16 000
Hålogaland Ressursselskap IKS		100 000

- Selskapet er i en fusjonsprosess med Nordkraft og prosess om opprettelse av et holdingselskap. Saken skal behandles i kommunestyrene i eierkommunene i oktober. Ved gjennomføring vil eierforholdene endres.

Utvelgelse av selskap for eierskapskontroll skal være basert på en risiko og vesentlighetsvurdering. For en rekke selskap har kommunen en liten eierandel og/eller risikoen anses som liten, slik at disse kan holdes utenfor drøftelsene.

Det er tidligere gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner i kommunen:

Av KomRev NORD:

- «Arbeidsmiljø, sykefravær og skader ved Ibestad sykehjem» (2018)
- «Tidlig innsats, forebyggende arbeid og saksbehandling i barneverntjenesten» (2020)

Av Sør-Troms kommunerevisjon:

- Kommunens beregning av vederlag for opphold i institusjon (2001)
- Utforming av enkeltvedtak innenfor hjemmetjenesten i kommunen (2002)
- Budsjettoppfølging og økonomistyring innenfor budsjett- og regnskapsåret 2005 (2006)
- Delegasjon av myndighet (2009)
- Oppfølging av politiske vedtak (2013)

Det er ikke gjennomført eierskapskontroller.

6. GJENNOMGANG

6.1 Innledning

For å vurdere aktuelle prosjekter har sekretariatet også gjennomgått en del øvrige kilder.

Kommunens analyse og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2020

Tidligere analyse og plan gir informasjon om hvilke områder som har vært prioritert i foregående periode, og det er av interesse å se om det er prosjekter som ikke har kommet til utførelse og om de fortsatt er aktuelle.

Endringer i risikobildet.

Inn under dette hører endringer i risikobildet siden sist vedtatte plan. Dette kan være reformer, endringer i bestemmelser, endringer i kommuneadministrasjonen m.v. som har skjedd siden vedtakelsen av tidligere plan.

Erfaringer og innspill

Inn under erfaringer hører kontrollutvalgets, rådmannens, gruppeledernes, sekretariatets og revisors erfaringer med kommunen og risikobildet.

Kommunens årsberetning for 2018

Årsberetningen kan gi informasjon om hvilke utfordringer kommunen har hatt, på overordnet nivå og innenfor kommunens ulike områder, samt om eventuelle forventede framtidige utfordringer. Årsberetningen kan dessuten indikere mulig forbedringspotensial innenfor ulike områder.

6.2 Kommunens plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2020

Tidligere analyse og plan gir informasjon om hvilke områder som har vært prioritert i foregående periode, og det vil være av interesse å se om det er prosjekter som ikke har kommet til utførelse og om de fortsatt er aktuelle.

Kommunestyret vedtok gjeldende plan for forvaltningsrevisjon i 8.6.2017 (sak 18/17). Planen var som følger:

1. **Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å vedta følgende plan for forvaltningsrevisjon:**

1. *Helse og omsorg – arbeidsmiljø og sykefravær*
2. *Barnevern – tidlig innsats, forebyggende arbeid, saksbehandling*
3. *Grunnskoleopplæring – psykososialt miljø*

2. **Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i prioriteringer i pkt. 1 i planperioden.**

Sekretariatet presiserer at til tross for ordlyden i første setning under pkt. 1 er det kommunestyrets vedtak som er gjengitt.

Av disse prosjektene er prosjektet nr. 1 og 2 gjennomført og la til sammen beslag på de ressurser kommunen hadde til gjennomføring av forvaltningsrevisjon ved planperioden.

6.4 Endringer i risikobildet.

Når det gjelder regelverk, har det i 2018 kommet en ny personopplysningslov. Loven består av nasjonale regler og EUs personvernforordning (GDPR - General Data Protection Regulation). Personopplysningsloven handler om behandling – altså innsamling og bruk – av personopplysninger. Reglene gir virksomhetene en rekke plikter samtidig som den gir enkeltpersoner, ofte kalt registrerte, en rekke rettigheter. Loven innfører bl.a. plikt til personvernombud og plikt til å vurdere personvernkonsekvenser ved behandling av personopplysninger. De får også plikt til å identifisere risikoreduserende tiltak. Regelverket vil være aktuelt for kommunen. Kontrollutvalget ble orientert i forrige periode om status i arbeidet med implementering av denne nye lovgivningen.

Sekretariatet vil også fremheve barnevernsreformen, som skal gi mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet. Endringene skal styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats.

6.5 Erfaringer og innspill

Sekretariatet har sendt ut brev til revisjonen, gruppelederne og rådmannen hvor de er invitert til å komme med eventuelle innspill til planen. Kontrollutvalget har også vært forelagt en egen drøftingssak om mulige revisjonsprosjekter og eierskapskontroller.

Kontrollutvalget

Kontrollutvalget drøftet i sak 8/20 mulige prosjekter. Kontrollutvalget traff følgende vedtak:

1. Det fremkom følgende innspill til prosjekter for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i planperioden:
 - a) Hjemmetjenesten – overgang fra institusjonsbaserte til hjemmebaserte tjenester
 - b) Oppfølging av politiske vedtak
 - c) Eierskapskontroll – Ibestad Eiendom

Revisjonen (oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor og regnskapsrevisor)

KomRev NORD v/oppdragsansvarlig revisor inngav følgende innspill i e-post av 16.9.:

«I Ibestad har KomRev NORD gjennomført to forvaltningsrevisjoner så langt: v

- «Arbeidsmiljø, sykefravær og skader ved Ibestad sykehjem» (2018)
- «Tidlig innsats, forebyggende arbeid og saksbehandling i barneverntjenesten» (2020)

Begge forvaltningsrevisjonene har avdekket klare forbedringsbehov i kommunens drift og tjenesteproduksjon.

Ibestad kommune var jo i Sør-Troms Kommunerevisjon (STK) sin portefølje frem til KomRev NORD overtok for et par år siden. Tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner, under STK sin tid, er:

- Kommunens beregning av vederlag for opphold i institusjon (2001)
- Utforming av enkeltvedtak innenfor hjemmetjenesten i kommunen (2002)
- Budsjettoppfølgning og økonomistyring innenfor budsjett- og regnskapsåret 2005 (2006)
- Delegasjon av myndighet (2009)
- Oppfølging av politiske vedtak (2013)

Ibestad kommune har en disponibel ressurs på totalt 633 timer for innværende planperiode. Dette betyr nok i praksis at to forvaltningsrevisjoner og en eierskapskontroll er det kontrollutvalget kan forvente å få levert fra oss forvaltningsrevisorene i løpet av de fire årene.

Etter mitt syn bør kontrollutvalget rette fokus mot de største tjenesteområdene. I Ibestad er det største av disse, som i de fleste andre kommuner, helse og omsorg. På annenplass kommer barnevern – noe som er litt mer uvanlig. Det tredje største tjenesteområdet hva angår netto driftsutgift, er grunnskole. Barneverntjenesten har nettopp vært underlagt forvaltningsrevisjon.

Jeg mener at **kvalitet i sykehjemstjenestene** bør prioriteres høyt med hensyn til forvaltningsrevisjon. Sykehjemsbeboerne er i kommunens «varetekt» døgnet rundt, og de fleste av dem har jo varig svekket helse. Avvikene vi beskrev i vår rapport fra 2018 – som omhandlet HMS og sykefravær blant ansatte – kan helt klart tenkes å ha innvirkning på tjenestekvaliteten.

Grunnskoleområdet er naturligvis av stor samfunnsmessig betydning – og erfaringsmessig er det høy forekomst av avvik fra gjeldende regelverk med hensyn til bl.a. spesialundervisning.

Mine forslag med hensyn til plan for forvaltningsrevisjon i Ibestad kommune for 2020-2024, er:

- 1) Kvalitet i sykehjemstjenestene
- 2) Tilpasset opplæring og spesialundervisning

Når det gjelder eierskapskontroll, opplyses det i brevet at kontrollutvalget har innsynsrett i følgende selskaper som Ibestad kommune har eierinteresser i.

Hålogaland Kraft AS
Ibestad Eiendom AS
ASVO Ibestad AS
Hålogaland Ressursselskap IKS (HRS)
KomRev NORD IKS
K-Sekretariatet IKS
Bredbåndsfylket Troms AS

I brevet vises det til at lbestads eierandeler i de tre sistnevnte selskapene er små – og kapitalinnskuddene er beskjedne. Det vises også til at kommunens eierandeler i Hålogaland Kraft AS og HRS er «større, men ikke store». Jeg leser dette som en antydning om at en muligens bør prioritere eierskapskontroll først og fremst av de selskapene som kommunen eier fullt og helt selv. Dette er vel tilfellet med både ASVO lbestad AS og lbestad Eiendom AS. Jeg tenker det vil være fornuftig fra kontrollutvalgets side om man velger å rette fokus mot ett av disse to selskapene.

Tilbakemeldingen min her er drøftet og avklart med impliserte kollegaer i KomRev NORD.»

Politisk niva/rådmann

Sekretariatet har ikke mottatt respons fra andre enn KomRev NORD etter utsendelse av brev av 14.4.2020 til gruppelederne, rådmannen og KomRev NORD med invitasjon til å fremme innspill. Revisjonens innspill er gjengitt i forrige punkt. Ordføreren kom med innspill direkte i kontrollutvalgs møtet 11.8.2020 under behandlingen av sak 8/20.

6.6 Kommunens årsberetning for 2019

Sekretariatet har gjennomgått kommunens årsberetning for 2019. Sekretariatet har her merket seg spesielt utfordringene som påpekes vedrørende den demografiske utviklingen i kommunen og konsekvensen av dem. Sekretariatet har også merket seg kommunedirektørens beskrivelse av de personell-/ressursmessige utfordringene kommunen står ovenfor. En forholdsmessig reduksjon av befolkningsandelen i den mest økonomisk produktive alderen reduserer kommunen inntekspotensiale under det nåværende finansieringssystemet. Samtidig vil behovet for ansatte innenfor helse, pleie og omsorg øke.

7. OPPSUMMERING OG VURDERING

7.1 Forvaltningsrevisjon

I overordnet analyse for forrige periode, utarbeidet av K-Sekretariatet i 2016 var barneverntjenesten ført på første plass. Som nummer to var prioritert *Kvalitet i grunnskoleopplæringen – herunder eventuelt også undersøkelser knyttet til*

- a. *tilbudet om tilpasset opplæring og tildeling av spesialundervisning*
- b. *elevenes psykososiale miljø i skolen (forebygging og bekjempelse av mobbing)*
- c. *ressursbruk i grunnskolen*

I vurderingen som lå til grunn for denne prioriteringen sies bl.a.: (...) *anbefaler vi kontrollutvalget å prioritere igangsetting av forvaltningsrevisjon innenfor området grunnskoleopplæring – rettet mot kvalitet i grunnskolen i løpet av inneværende periode. En slik forvaltningsrevisjon kan innrettes mot å undersøke hvorvidt kommunen gjennom sitt opplæringstilbud etterlever krav i sentralt regelverk og anbefalinger – knyttet til for eksempel timetall og pedagogisk kompetanse, samt i hvilken grad kommunen sørger for tilstrekkelig tilpasset opplæring i grunnskolene, særlig på lavere trinn – for slik å kunne forebygge behovet for spesialundervisning senere i elevenes skoleløp. Videre kan kommunens arbeid med informasjonen om rettigheter i forbindelse med spesialundervisning, samt dens etterlevelse av bestemmelser knyttet til saksbehandlingen i forbindelse med tildeling av spesialundervisning, også inngå i en slik undersøkelse.»*

Sekretariatet viser til kommunedirektørens årsberetning for 2019, side 21, hvor det framkommer at resultatmål for antall lærere med pedagogisk utdanning ikke er nådd. Resultatmål for nivå på nasjonale prøver er heller ikke nådd.

Sekretariatet viser også til oppdragsansvarlig revisors anbefaling, inntatt i pkt. 6.5 ovenfor.

Sekretariatet vurderer, i likhet med oppdragsforvaltningsrevisor, at kvalitet på sykehjemstjenestene er et viktig område å undersøke.

7.2 Eierskapskontroll

Planen bør ta utgangspunkt i risiko- og vesentlighetsvurdering.

Ved **vesentlighetsvurdringen** søker man svar på følgende hovedspørsmål:

«Hvor alvorlig er det for kommunen dersom dens mål med eierskapet ikke oppnås?»

Dette kan vurderes i forhold til følgende:

- Hvilken eierandel har kommunen i selskapet?
- Forvalter selskapet store økonomiske verdier?
- Utfører selskapet viktige kommunale oppgaver?
- Har selskapet stor betydning for lokalsamfunn og arbeidsplasser?
- Er det en stor politiske interesse i selskapet og prestisje knyttet til selskapet?
- Har selskapet stor betydning for kommunens omdømme?

Ved **risikovurderingen** søker man svar på følgende hovedspørsmål:

«Hvor stor sjanse er det for at viktige mål ikke nås?»

Dette kan vurderes i forhold til følgende:

- Har selskapet en negativ økonomisk utvikling (egenkapital/likviditet/avkastning)?
- Har selskapet hatt negativ oppmerksomhet i media, eller politisk?
- Har det vært store endringer i selskapet (organisasjon, lederskifter, målsettinger, marked)?
- Har selskapet en uklar eller komplisert organisering?
- Foreligger det risiko for rollekonflikter, f.eks. at det sitter sentrale politikere i styret?
- Er det en svak eierstyring?
- Har selskapet uavklarte eller urealistiske mål?

Samtidig må man være seg bevisst at en eierskapskontroll ikke innebærer en kontroll med selskapets virksomhet, men primært retter seg mot kommunens utøvelse av sitt eierskap i selskapets eierorgan (generalforsamling (AS) /representantskap (IKS))

En kontroll må rettes mot eierskapsutøvelsen i de selskaper kommunen har eierandeler i **og som kan være underlagt en kontroll**. Dette er kun de selskaper som er fullt ut kommunalt eid. Det vises for så vidt til pkt. 5 ovenfor.

Vurdert ut fra en vesentlighets og risikobetraktning – og ut fra at det kun er fullt ut kommunalt eide selskaper som kan undetlegges kontroll - er de aktuelle selskapene:

- Hålogaland Kraft AS
- Ibestad Eiendom AS
- Asvo Ibestad AS
- KomRev NORD IKS
- K-Sekretariatet IKS
- Bredbåndsfylket Troms AS

Når det gjelder Hålogaland Kraft AS, har kommunen kun en eierandel på 8,57% i selskapet. Selskapet driver videre i det kommersielle kraftmarkedet og er underlagt kommersielle vilkår. Sekretariatet kan ikke se at det knytter seg særlige risikoer til selskapet.

Kommunens eierandeler i KomRev NORD IKS, K-Sekretariatet IKS og Bredbåndsfylket Troms AS er små og uten vesentlig betydning for kommunen.

Selskapet Ibestad Eiendom AS er et 100 % kommunalt eid selskap hvor kommunestyret utgjør generalforsamlingen. Ibestad Eiendom skal føre opp, erverve og leie ut forretningsgårder til interessenter, og boliger og leiligheter til primært kommunale arbeidstakere og subsidiært til andre som måtte ha behov. Ut fra beskrivelsen av formålet må selskapet sies å ha både kommersielle og mer samfunnsnyttige målsettinger.

Selskapet Asvo Ibestad AS eies av kommunen fullt ut og har to avdelinger: Avd. IPRO (Tidl. Ibestad Produkter) og avd. Vaskeriet. ASVO Ibestad AS er en service- og produksjonsbedrift med produksjon tilrettelagt for personer med ulik yrkesvalghemming, og tiltaksarrangør for varig tilrettelagt arbeid (VTA) og arbeidspraksis i skjermet viksomhet (APS). Selskapets største samarbeidspartner er NAV som kjøper praksisplasser og avklaringstjenester fra bedriften. Selskapet er en arbeidsmarkedsbedrift, som har god soliditet, som ikke viser underskudd, og som sekretariatet ikke kan se at det knytter seg særlige risikoer til. Samtidig er bedriften knyttet opp mot statlig regelverk og NAV.

Ut fra det ovenstående finner sekretariatet at det selskapet som peker seg ut i forhold til eierskapskontroll er Ibestad Eiendom AS.

7.3 Oppsummering og vedtak.

Som sagt innledningsvis, vil det ikke være rom for mange prosjekter innenfor planperioden, ut fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering to forvaltningsrevisjoner og en eierskapskontroll. Ved arbeidskrevende prosjekter vil antallet ble vesentlig mindre. Dette innebærer at planen bør begrenses til et realitistisk antall prosjekter. Etter sekretariatets erfaring oppstår det ofte endringer i risiko- og vesentlighetsbildet i løpet av perioden og det bør derfor være et rom for å foreta endringer hvis forholdene tilsier det. Det er derfor hensiktsmessig at kontrollutvalget delegeres myndighet til å endre på planen i perioden, herunder bringe andre prosjekter inn dersom disse fremstår mer presserende å gjennomføre ut fra en risiko- og vesentlighetsvurdering. Sekretariatet vil presisere at en slik delegasjon bør brukes med forsiktighet. Det skal vektige grunner til for å gjøre endringer i den planen kommunestyret har vedtatt.

Ut fra gjennomgangen ovenfor er sekretariatets vurdering at det bør foretas en prioritering mellom følgende prosjekter:

Forvaltningsrevisjon:

- Hjemmetjenesten – overgang fra institusjonsbaserte til hjemmebaserte tjenester
- Oppfølging av politiske vedtak
- Kvalitet i grunnskolen
- Kvalitet på sykehjemstjenestene

Eierskapskontroll

- Ibestad Eiendom AS

Det må understrekes at dette er forslag til prosjekter. Planen må drøftes i kontrollutvalget og sekretariatet har derfor satt innstillingen åpen i utkastet til vedtak.

Harstad, 20.9.2020

Tage Karlsen
seniorrådgiver